

KRISTÝNA FREIOVÁ:
OBILÍ VE STŘEDOVĚKÉ KULTUŘE ČESKÝCH ZEMÍ
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Kristýna Freiová zvolila pro svou bakalářskou práci velice nosné téma a zvolila je s plným vědomím jeho možností i obtížnosti. Obilí jako hlavní potravinový zdroj všech starověkých, středověkých a minimálně časně novověkých kultur na sebe přirozeně nabírá bohatství symbolických významů. Oceňuji, že kolegyně Freiová od prvních kroků k tématu bezpečně cítila nejen kulturotvornou roli obilí, ale také jeho postavení specifického mostu mezi kulturou a přírodou.

I když samozřejmě nebylo možné tak bohaté téma v omezeném formátu bakalářské práce vyčerpat, nerezignovala Kristýna Freiová na jistou komplexnost záběru. Ten sleduje obilí od setby a sklizně přes zpracování po spotřebu a symbolické významy, související se všemi fázemi cesty obilí. Neredukovala-li tématický záběr, musela logicky redukovat jinde: Rezignovala tak například na sledování významů obilí ve starověkých potamických kulturách a soustředila se na naše území ve středověku. Zvolený historický úsek pak rozdělila podle běžné historické chronologie. Základní tři kapitoly sledují zvolenou problematiku vždy podle stejného logického rástru: Nejprve je stručně přiblížen historický kontext, pak do něj postupně a v logických návaznostech vsazena problematika zemědělství, mlynářství a stravy, aby každá z kapitol vyvrcholila nástinem mimoutilitárních významů obilí v dané periodě. Potrojně jádro práce obklopují dvě další kapitoly. Úvodní objasňuje počátky pěstování obilí, poslední práci završuje a zároveň otevírá k pokračování výzkumu exkursem do lidové kultury, soustředěným na žně.

Ze zvoleného záběru a způsobu zpracování jasně vyvstává mezioborový charakter práce. Autorka se musela vyrovnat se základní problematikou botanickou a agronomickou, s dějinami pravěkého, starověkého a středověkého zemědělství, s mlynářskou a pekárenskou technologií a jejich historickým vývojem, s dějinami stravy, se základy teologie, liturgiky, religionistiky a křesťanské ikonografie, s archeologií středověku či národopisem. Odpovídá tomu i výběr literatury, jehož jistota svědčí o dobré orientaci autorky v domácí knižní produkci několika vědních disciplin. Ta jí vedla nejen k základním dílům a pružnému zpracování těch, která vyšla před nedávnem, kdy již na svém tématu pracovala, ale dovolila jí s výhodou využít i díla méně frekventovaná. Namátkou uvádím například sborník příspěvků z 23. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy v roce 2004, vydaný v nevelkém nákladu pod titulem *Dobrou chuť, velkoměsto* v roce 2007 v nakladatelství Scriptorium. Hodnotu práce zvyšují přílohy: Dobře zpracovaný terminologický slovníček a obrazová příloha dovolily text nepřetížit vysvětlováním speciální terminologie a technických detailů.

Nebylo by spravedlivé vyžadovat od předložené práce rozsáhlejší interpretační výkony či podrobnější zpracování témat, která jsou v textu jen naznačena. To, co pro mne představuje největší hodnotu práce, je rozsah autorčina mezioborového poznání komplexní kulturněhistorické problematiky. Nemám na mysli jen rozsah a obtížnost toho, co autorka sama nazývá skromně a nepříliš šťastně „mapováním“, ale především jeho výsledek, jímž je **porozumění**. Nejen zvolenému tématu, ale také možností zvoleného oboru. Bakalářskou práci Kristýny Freiové *Obilí ve středověké kultuře českých zemí* proto **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení klasifikačním stupněm *velmi dobře*.

V Dobřichovicích 25. května 2011

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.